

Ivan Bertl

Grafologie v partnerském poradenství

aneb Ukaž mi, jak píšeš,
a já ti povím,
jestli se k sobě hodíte

Jubel

TRITON

TRITON
Praha / Kroměříž

Ivan Bertl

GRAFOLOGIE V PARTNERSKÉM PORADENSTVÍ

aneb Ukaž mi, jak píšeš, a já ti povím, jestli se k sobě hodíte

Ivan Bertl

Grafologie v partnerském poradenství

aneb Ukaž mi, jak píšeš,
a já ti povím, jestli se k sobě hodíte

Ivan Bertl

Grafologie v partnerském poradenství

aneb Ukaž mi, jak píšeš, a já ti povím, jestli se k sobě hodíte

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Autor:

PhDr. Ing. Ivan Bertl

Recenzovali:

PhDr. Slavomil Fischer, Ph.D., M.B.A.

PhDr. Ing. Petr Deák, M.B.A.

Náklady na edici této publikace byly plně hrazeny z finančních zdrojů interního grantu poskytnutého Pedagogickou fakultou Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem v roce 2013.

© Ivan Bertl, 2014

© Stanislav Juhaňák – TRITON, 2014

Cover © Renata Brtnická, 2014

Vydal Stanislav Juhaňák – TRITON,

Vykáňská 5, 100 00 Praha 10,

www.tridistri.cz

ISBN 978-80-7387-747-7

Proč právě toto téma?

K napsání této knihy mě vyprovokovaly četné dotazy mých studentů. Věnuji se výuce grafologie na vysoké škole, ale zaměření těchto kurzů je čistě pedagogické a profesně poradenské. Studenti naší univerzity se zapisují na přednášky o grafologii, aby měli lepší možnost poznat své žáky.

Vedle teoretického úvodu se ve svých hodinách věnuji především praktickému procvičení probíraných témat. Za roky působení ve školství pro mě nikdy nebyl problém obstatat si dostatečný počet rukopisů vhodných ke grafologickému zkoumání. V těchto případech znám autora rukopisu pouze já – někdy je ovšem tato znalost jen povrchní nebo dokonce téměř zanedbatelná. Jak v takových případech ověřit a dokázat, že grafologický závěr je správný?

Proto již na úvodních setkáních vždy vyzývám své studenty, aby donesli rukopis někoho, koho dobře znají, a budou moci potvrdit či vyvrátit grafologický závěr. Většinou studenti přinášejí rukopisy svých přátel, kamarádů, partnerů, sourozenců, rodičů. A když už jsme rozebrali rukopis partnera, pochopitelně se objevily otázky: Mám s ním zůstat? Nelže mi? Je jeho uzavřenost přirozená nebo předstíraná? atd.

Tato kniha je tedy naplněním dluhu vůči všem mým dosavadním studentům, kteří se k disciplíně zvané grafologie obraceli – a doufám, že i budou nadále obracet – proto, aby našli odpovědi na své otázky týkající se partnerských vztahů. Přeji upřímně všem čtenářům, aby je následující řádky nezklamaly.

Něco málo teorie na úvod...

Přistoupit rovnou a přímo k rozborům konkrétních partnerských rukopisů bych mohl, pokud bych zcela nepochybně věděl, že tuto knihu budou číst jen ti čtenáři, kteří už grafologické teoretické základy mají. To by byla chyba. U čtení jsou vítáni i ti, kteří se s grafologií setkávají poprvé. A ti již vědoucí? Opakování je snad matka moudrosti...

Písmo představuje vizualizovaný a zachycený symbol. Je reprezentantem našich myšlenek. Písmo je produktem lidské činnosti. V každém výsledku lidské činnosti se odráží autorova zručnost, míra zaujetí, nálada, jeho zdraví – tělesné i duševní. Každý rukopis je individuální a určitou individualitu psaného projevu

lze nalézt už v dětských kresbách. Naprosto identické písmo nemají ani jedno-vaječná dvojčata.

Po dlouhodobém sledování bylo prokázáno, že pokud se člověku v nemoci písmo změní, po uzdravení se opět písmo vrací ke své podobě před autorovým onemocněním. Pokud člověk přijde o ruku či o ruce, je nucen psát rukou původně nedominantní (tzn. původní pravák je v důsledku amputace nucen psát rukou levou). Nebo musí dokonce k psaní používat nohy. Po určité době najdeme v písmu výrazné shody s podobou písemného projevu z doby před nemocí či úrazem.

Co je příčinou? Písmo odráží emoční pohodu či nepohodu našeho mozku, kopíruje naši tělesnou či duševní kondici. Proto grafologové často hovoří nikoliv o rukopisu, ale o mozkopisu.

Německý filozof Ludwig Klages (1872–1956) byl ovlivněn německým filozofickým romantismem a filozofem Friedrichem Nietzsche. Je pokládán za jednoho ze zakladatelů moderní vědecké grafologie. Rozpracoval osobitý výklad osobnosti a přispěl tak k vystižení psychických mechanismů její individuality v podobě klasifikace osobnostních rysů, lidských vlastností a konkrétních dispozic. Východiskem jeho psychologického studia je však především metafyzicky pojímaný boj mezi duchem a životem, který se odehrává v člověku. Je autorem teorie **symboliky psací plochy**. Tato plocha je podle Klagese symbolem toho, jak se pisatel chová v životním prostoru.

Pokud dává pisatel přednost **prostoru nad řádkem** – vzhůru směřuje zakončení slov, spíše nahoře jsou jím psány háčky a čárky nad písmeny (diakritika) – bude tento pisatel v životě dávat přednost věcem duchovním, nehmotným či filozofickým.

Pokud v rukopisu převažuje **prostor pod řádkem** – nalezneme zde široké dolní smyčky písmen, zakončení slov směřuje dolů – bude tento člověk v životě dávat přednost hmotným věcem, budou ho více ovlivňovat pudy, nebude mu lhostejná erotická oblast.

Bude-li rukopis spíše **směřován doleva** – to vůbec nesouvisí s tím, že v Evropě píšeme zleva doprava – bude takovýto pisatel zatížen svou minulostí, bude závislý na své matce, bude spíše uzavřený, možná se bude i bát své budoucnosti. Konkrétně si levoběžné směřování rukopisu doložíme úzkým levým okrajem rukopisné strany a naopak širším okrajem na straně pravé. V takových rukopisech nalezneme zakončení slov stočené spíše doleva, háčky

a čárky nad písmeny budou umístěny rovněž doleva – jakoby před příslušné písmeno.

Budeme-li naopak hovořit o rukopisu **pravosměrném**, budou háčky a čárky příslušné písmeno spíše předbíhat a zakončení slov bude protažené doprava. Pravý okraj na stránce bude v takovémto případě úzký nebo se bude postupně zužovat. Levý okraj bude širší nebo se bude v průběhu psaní rozšiřovat.

Pokud si čtenář pozorně přečetl předchozí odstavce, umí už dobře posoudit, jak autor rukopisu využívá **plochu listu papíru**, na který píše. Při zkoumání každého rukopisu je dobré takto začít. Z tohoto důvodu je ideální – ne však naprosto nezbytně nutné – mít pro grafologické zkoumání k dispozici rukopis napsaný na formátu A4 – tj. formát tzv. velkého školního sešitu. Proč? Tento rozsah není ani velký, ani malý. Je dostatečný k tomu, aby se zde objevila všechna písmena abecedy, abychom dokázali posoudit, jak pisatel skládá jednotlivá slova a věty, zda a jak tvoří odstavce, jak píše delší řádky.

Když už jsme v posouzení toho, na co zkoumaný pisatel píše, měli bychom si i povědět, že grafologové si všímají, zda je použitý **papír** linkovaný, čtverečkovaný, či je bez linek. Linkovaný papír volí ten, kdo hledá i v životě oporu a vzor. Chce mít jistotu, že jeho konání – včetně psaní – bude kopírovat nějaká pravidla či předlohy. Ten, kdo si zvolí papír čtverečkovaný, vyhledává oněch opor v životě ještě více. Kromě linie vodorovné, chce mít jistotu i v linii svislé – zpravidla tak jedná proto, aby měl i okraje rukopisu pravidelné. Grafologové proto nechávají na volbě pisatele, jaký papír si vybere. Pokud je ale tato volba omezena dostupností jednotlivých druhů papíru, nikdy tuto záležitost nehodnotíme.

Podobně je to s **psacím náčiním**. Klasické plnicí pero volí lidé, kterým záleží na dobrém dojmu, upřednostňují eleganci, tradice. Měkká obyčejná tužka je v oblibě u vlídných či umělecky založených pisatelů. Mikrotužka je volena lidmi se vztahem k technice, spíše lidmi asketickými. Čím je psací stopa širší, tím více preferuje pisatel životní pohodu a dostatek času pro svou práci. Čím je naopak psací stopa užší, tím více strohosti u těchto pisařů nalezneme.

Dále bychom měli při grafologickém zkoumání posoudit a porovnat, zda pisatel používá písmo ve stejné podobě, jak se naučil v první třídě základní školy. Když jsme se učili v tomto věku psát svá první slova, bylo vyžadováno, aby se námi tvořená písmenka v podstatě naprosto shodovala s **předlohou**. Tehdy to bylo v pořádku. Tehdy jsme se psát učili. Ten, komu se písmo od té doby nijak nezměnilo, zůstal oním prvňáčkem. Čím více se písmo proměnilo, tím výraznější

proměnou pisatel prošel. Zrychlilo-li se písmo, zrychlilo se rovněž uvažování pisatele. Stalo-li se písmo odbytým a nepřesným, dosáhl tohoto stadia i jeho původce. Písmo více přizdobené než původně používané ve škole zvolí ten, komu záleží na všech ozdůbkách a marnůstkách, kdo se nedá ze svého tempa nikdy vyrušit natolik, aby na takto zdobená písmena neměl vždy dost času.

Rytmus nás provází celým životem. Tep našeho srdce je rytmický, dýchání je rytmické, v určitém rytmu i chodíme. Prožíváme-li napětí, tep se zrychluje, dýchání se stává nepravidelným, a stejně tak chůze. Jdeme-li na toužebně očekávanou schůzku, krok zrychlujeme. Jdeme-li naopak na obávanou zkoušku, nohy nám „těžknou“, rytmus kroků zpomalujeme. Stejně tak je to i u ručního psaní. Jak rychlost psaní v písmu identifikujeme? Měřením na stopkách – jak dlouho trvá napsání slova u jednoho či druhého pisatele? To ne!

Rychlost psaní vyhodnocujeme podle nepřímých grafologických znaků. Jsou-li písmena nakloněna spíše doprava, háčky a čárky jsou umístěny za příslušné písmeno vpravo a ve tvaru jsou poněkud odbyté, levý okraj se rozšiřuje a pravý se naopak zužuje – jde o příznaky rychlého psaní. Při něm pisatel „spěchá“ po listu zleva doprava. Stejným směrem ubíhá i diakritika, proto se mění okraje rukopisu.

Pokud pisatel s psaním váhá, jsou písmena spíše kolmá, háčky či čárky jsou přesně umístěné a dobře vykreslené, okraje – zvláště levý – jsou rovné, písmena jsou dobře a dokonale napsaná podle předlohy. Takovýto člověk nejen nespěchá se svým psaním, ale stejně tak váhá se svým mluvením a mnohdy i myšlením.

Dále se budeme věnovat popisu částí písmen tak, jak je grafologie třídí a hodnotí. Každý grafologický znak má význam pozitivní i negativní. V určité souvislosti může konkrétní znak písmene svědčit o příznivých vlastnostech pisatele. V jiné souvislosti – spolu s dalšími znaky – může tento signál naopak napovědět cosi o nedobrych vlastnostech autora rukopisu. Grafologický rozbor je skládačka, křížovka, hlavolam. Chceme-li si vytvořit přehled o vlastnostech pisatele, musí každou jeho charakteristiku potvrdit více grafologických znaků. Lékař-diagnostik neposílá pacienta jen na jeden typ vyšetření. Nebudme proto ve svých závěrech zbrklí, počkejme vždy na rozbor textu ze všech úhlů pohledu metody zvané grafologie.

Následující řádky seznámí čtenáře téměř se všemi znaky ručně psaného písma. K tomu, abychom tyto znaky poznali i v jejich vizuální podobě, slouží druhá část této knihy. Nejdříve nás čeká trocha teorie, kterou pak propojíme s konkrétním grafologickým rozbohem partnerských rukopisů.

Způsobu, jak jsou jednotlivá písmena ve slovech napojena, říkají grafologové **vázání**. Je to prvek, který je typický a neměnný pro každého z nás. Nedá se dlouhodobě uměle ovlivnit. Je to výraz naší bezprostřednosti, proto má velký význam při určení pravosti rukopisu, při hledání skutečného autora textu.

Prvním způsobem vázání písmen je tzv. **úhel**. Je to případ, kdy v okamžiku napojení následujícího písmene pisatel prudce a rychle mění dráhu pohybu psacího nástroje. Tato prudkost a náhlost změny se projevuje i v dalších oblastech života takovýchto pisatelů. Tak je prezentována síla, napětí, schopnost realizovat významné změny v jednání i v prožívání. Tito lidé bývají aktivní, energičtí, různí, rádi řeší problémy a zdolávají překážky, mohou ale hůře chápat pocity ostatních lidí.

Další variantou vázání – napojení dvou písmen ve slově – je **nitka**. Je to typ přechodu od jednoho písmene ke druhému, kdy nemůžeme přesně popsat tvar, jak je toto navázání provedeno. Má hadovitý, nitkovitý charakter – proto nitka. Tito pisatelé bývají velmi citliví, dobře se dokáží vcítit do nálad a pocitů druhých lidí, snadno nacházejí nové myšlenkové kombinace. Mohou to být i lidé, kteří jsou hysteričtí či přecitlivělí.

Slovo **arkáda** známe z architektury. Je to vlastně klenutý oblouk, který nalezneme u mostů, podloubí apod. V grafologii nazýváme arkádou typ napojení písmen, pokud má toto vázání podobu oblouku klenutého nad řádkem. Protože oblouk je ve stavebnictví nosným či opěrným prvkem, podobný význam má i v rozboru písma. Takto píšící lidé jsou odolní, pevní, stálí. Dokáží zvládat stres. Dokáží ale také spoustu svých pocitů skrýt, a tak mohou být pro své okolí hůře pochopitelní.

Pokud se v písmu vyskytuje oblouk, ale otočený jako dlaň vzhůru nad řádkem, máme tu další způsob napojení písmen, kterému grafologové říkají **girlanda**. Tento prvek je spojován s pisatelem srdečným, otevřeným, vstřícným. Tito lidé bývají přátelští a často jsou pro tyto své vlastnosti jinými lidmi vyhledáváni.

Posledním způsobem vázání je **dvouoblouk**. Je to případ, kdy pisatel propojuje tvary arkádovité a zároveň girlandovité. Dobře je tento znak identifikovatelný při psaní písmene „m“. Tato tvarová nevyhraněnost je důsledkem toho, že takto píšící člověk bývá nerozhodný, nerad sděluje své názory, nerad vstupuje do konfliktů, snaží se často zachovat diplomatický a neutrální postoj.

Jak vyhodnocuje grafolog písmo, kdy nejsou jednotlivá písmena spojena? Takovému způsobu psaní říkáme **skript**. Je to ten případ, kdy jednotlivá písmenka

ve slově stojí samostatně, s písmenem následujícím nejsou nijak spojena. Taková písmena často mění svůj vzhled v tom smyslu, že se podobají písmenům tištěným. Takový způsob psaní volí lidé, kteří si jsou vědomí, že jejich spojitý rukopis je příliš osobitý, příliš nečitelný. Používají skript, píše-li zprávu pro někoho dalšího. Píše-li poznámky jen pro sebe, píše zpravidla bez problémů písmem spojitým. V tom případě jde o ohleduplné pisatele. Píše-li člověk nespojitým skriptem text určený pro sebe i pro druhé lidi, pokládá grafolog takového pisatele za osobnost s výrazným vztahem k detailu. Člověk používající spojitě písmo je grafology naopak pokládán za člověka uvažujícího v souvislostech a návaznostech jednotlivých problémů.

Další poměrně dobře zjištělnou a měřitelnou vlastností písma je jeho **velikost**. Je-li člověk rád středem pozornosti, je-li sebevědomý, používá široká gesta, mluví více nahlas, rád na sebe upozorňuje. Tento typ člověka píše zpravidla písmem větším, širším, výraznějším. Jde-li naopak o pisatele, který se rád zdržuje v ústraní, snaží se být nenápadný, mluví tišeji – zpravidla píše písmem menším a drobnějším. I písmo je pojičkem pisatele s okolním světem. Nechci-li své okolí nijak zaujmout, píše tak, abych byl nenápadný.

Sklon písma nám říká, jak moc se pisatel zajímá o ostatní lidi. Pokud někdo píše s přirozeným pravým sklonem, kdy písmo svírá s řádkem úhel 60 stupňů, hovoříme o obvyklém sklonu. Takto píše pravděpodobně člověk, který vnímá své okolí rovněž v obvyklé míře. Čím kolmější je postavení jednotlivých písmen k řádku, tím méně je pisatel svým okolím ovlivňován. Naopak čím více se sklon písmen blíží k řádku (úhel mezi písmem a řádkem se zmenšuje), tím více podléhá pisatel vlivu ostatních lidí. Způsobem, popsaným v tomto odstavci, interpretujeme sklon písma – ale pouze u praváků. Člověk píšící rukou levou tvoří písmena poněkud jiným způsobem. U leváků sklon písma proto nevyhodnocujeme.

Každý z nás klade slova na řádek odlišným způsobem. To souvisí s typem a velikostí **mezer mezi slovy**. Člověk, který hodně a rád mluví, má v komunikaci zálibu. Kdo má v komunikaci zálibu, bude mezi slovy dělat menší mezery. To je proto, aby při odsazování jednotlivých slov neztrácel zbytečně mnoho času, aby se mu na psací plochu vměstnalo delší sdělení. Člověk ostýchavý mluví méně. Ten naopak bude ve svém projevu častěji dělat přestávky. A přestávkou v psaní je mezera mezi slovy. Pisatel méně sdílný bude psát tak, aby mezera mezi slovy byla větší, aby měl čas si další text řádně rozvážit.

Abychom zachytili písmo na papíře, musíme na psací náčiní určitým způsobem tlačit. Člověk rád překonávající překážky, rád zapojující své svaly, bude psát text silnějším **tlakem**. Výdej energie mu nebude činit žádný problém. Pisatel citlivější a vnímavější bude při psaní své svaly zapojovat méně intenzivně. Jeho písmo bude provedeno se slabším tlakem.

Grafolog rovněž zkoumá, zda je **psací stopa** zachycená při psaní na papíře pravidelná, zda se při psaní neobjevují místa, kde psací stopa chybí. Pokud tomu tak je, je to známkou únavy pisatele nebo může jít o závažnější nemoc pohybového aparátu. Tento jev je důsledkem toho, že pisatel má problémy s dlouhodobým zapojením svalů ruky. Může mít i problémy s očima.

Když si všímáme psací stopy, nesmíme opomenout to, v jakém místě pisatel začíná s psaním písmen. Začíná-li písmo **pod řádkem**, jeho autor je rozvážný člověk a poněkud déle mu trvá, než se rozhodne či odhodlá k něčemu novému.

Naopak začíná-li psací stopa **nad řádkem**, i když obvyklé je začít psát na řádku, jde o pisatele ukvapeného až zbrklého, který s psaním spěchá a držet se řádku je pro něj zbytečným zdržením.

Grafolog si při analýze ručně psaného textu rovněž nemůže ne všimnout provedení **zakončení slov či řádků**. Těto části písmena říkáme koncové tahy. Při analýze písma je nasazení písma odrazem toho, jak pisatel vstupuje do problémů – náhle, či s rozvahou. Zakončení slov a řádků naopak odráží, jaký vztah má pisatel k ostatním lidem. Chybí-li koncové tahy, píše tak člověk, který o ostatní lidi v podstatě nestojí, nepotřebuje je nebo se jejich společnosti bojí. Jsou-li koncové tahy výrazně prodloužené, jde o pisatele, který chce k ostatním lidem proniknout, chce je ovlivňovat, chce je určitým způsobem i ovládat. Je-li na samotném konci závěrečného tahu provedena malá kulička či háček, jde o pisatele, který dokáže být v kontaktu s ostatními lidmi poměrně agresivní. Může jít o násilí fyzické, ale i verbální – slovní.

Diakritická znaménka jsou všechny čárky nad slovy, háčky, ale i otazníky, vykřičníky a uvozovky. Grafolog zkoumá jejich umístění – ve vazbě na slova či písmena, ke kterým se jazykově vztahují, jejich velikost, tvar a tlak, kterým jsou provedena. Jako ostatní složky písemného projevu i diakritická znaménka představují pohyb v prostoru a v čase, respektování či popírání formálních pravidel písemného projevu. I tuto kategorii je potřeba hodnotit v rámci celé rukopisné ukázky. I zde platí, že jedenkrát vyskytující se jev, např. tvarová zvláštnost háčku, ještě nesignalizuje duševní vlastnost pisatele.

Jsou-li diakritická znaménka umístěna přesně nad příslušné písmeno, jsou-li jejich tvary přesně a pravidelně provedeny, půjde bezpochyby o pisatele pečlivého, přesného, rozhodně ne zbrklého. Jsou-li naopak tato znaménka odbytá, nepřesně umístěná, mnohdy nám činí problém rozlišit tečku či čárku – v obou případech jde o jakýsi neidentifikovatelný útvar – půjde s největší pravděpodobností o osobu rychle uvažující, rychle jednající, která se „zbytečnými“ detaily v životě příliš nezabývá. Pokud diakritická znaménka „předbíhají písmeno“, lze z toho vyvodit, že to pisateli velmi rychle myslí. Pokud háčky a čárky mírně „zaostávají“ za písmenem, půjde o člověka uvážlivého a opatrného.

Také číslice tvoří složku rukopisu, ale mnohdy je v textu nenalezneme, resp. nalezneme je pouze ve formě data. Provedení číslic reprezentuje setkání pisatele s finančním světem, se světem peněz a exaktních hodnot. Dobře vykreslené číslice signalizují respekt ze světa peněz. Odbyté číslice mohou znamenat, že finanční záležitosti nehrají v životě pisatele významnou roli. Toto hodnocení se netýká číslic psaných v adrese. Ty bývají s ohledem na oči poštovních úředníků či třídící automat psány obzvlášť pečlivě a čitelně.

V provedení způsobu psaní číslic nalezneme výrazný vliv profese pisatele. Např. technici, projektanti, účetní a matematici mají k číslicům rozhodně jiný než lhostejný vztah. Denně s nimi pracují a vyžadují jejich přesnost a nezaměnitelnost.

Podpis bývá svým rozsahem oproti obvyklé velikosti textu hodnoceného grafologem výrazně menší – jeho význam pro hodnocení osoby pisatele je však značný. Podpis je výrazovou zkratkou autorovy osobnosti. Symbolizuje prožívání „já“, představu o sobě, je i odrazem ideálního já, je důkazem toho, jak se chce autor svému okolí jevit.

U podpisu stejně jako u běžného textu hodnotí grafolog čitelnost, velikost, sklon, tlak, úvodní a závěrečné tahy apod. Navíc hodnotí případný rozdíl v provedení křestního jména a příjmení, u žen i rozdíl mezi dívčím a vydaným příjmením.

Podpisová zkratka (tzv. šifra) prezentuje osobnost pisatele v absolutní minimalizaci a je zpravidla používána těmi, kdo se v pracovní oblasti mnohokrát a často podepisují. Šifra reprezentuje svět práce a profese pisatele. Když někdo u podpisu používá jen příjmení, pokládá to za dostatečné nebo podpis užívá tak často, že na vypsání celého jména nemá tolik času. Používá-li někdo u podpisu své akademické tituly či vojenské hodnosti, pokládá je za velmi důležité, je na ně hrdý a nedokáže si své profesní fungování bez nich představit. Je však nutno odlišit ty úřední podpisy, kdy jsou tyto náležitosti vyžadovány služebním či pracovním řádem.

Při hodnocení podpisu porovnáváme nejen podpis s dalším textem, rovněž hodnotíme jednotlivé části podpisu. Je-li písmo v křestním jménu menší než u příjmení, je pisatel v soukromém životě méně výraznou osobností než v životě profesním. Jsou-li písmena v dívčím příjmení širší než v příjmení získaném po manželovi, prožívá žena v tomto svazku pravděpodobně stres a napětí. Je-li příjmení vdané ženy grafologicky hodnoceno jako větší a širší než její dívčí jméno, prožívá pisatelka v manželském životě příjemné období a je zpravidla v rodině tou vůdčí osobností.

U dospívajících jedinců nalezneme více variant podpisů. Lidé v pubertálním věku svůj podpis mění, často jej stylizují, přizdobují či naopak přitvrzují. Je to odraz prudkých změn, které v tomto období prožívají a kdy hledají sami sebe. Během života se může podpis měnit tak, jak se mění charakter člověka, jak slábne či sílí jeho emoční prožívání.

Některé profese se v podpisech přímo odrážejí: výtvarníci mívají podpis zdobný, hudebníci odlehčený, architekti konstrukčně nosný a vojáci rázný a ostrý.

Pokud je podpis neúměrně čitelný, jeho autor se pokouší o vědomou sebezprezentaci a o přímou konfrontaci s okolím. Pokud je podpis naopak výrazně nečitelný, snaží se autor o zastírání, skrývá se do anonymity nebo se snaží vytvořit takovou kresbu, která bude pro případného falšovatele nepřekonatelná a nezládnutelná.

Grafologie používá detailnější analýzu písma. Domnívám se ale, že čtenář v tuto chvíli ví o písmu relativně dost. Následující kapitola pojednává o etických zásadách, které je vhodné při rozboru písma respektovat. I s tímto tématem by měl být každý adept grafologické analýzy seznámen.

Pár slov o etice grafologického rozboru

Slovo etika pochází z řeckého slova ethos – tj. mrav. Tento termín bývá spojován s celou teorií morálky, která je filozofickou disciplínou. Etika se zabývá teoretickým zkoumáním hodnot a principů, které usměřují lidské jednání v situacích, kdy existuje možnost volby prostřednictvím svobodné vůle. Hodnotí činnost člověka z hlediska dobra a zla. Etika se snaží najít společné a obecné základy a usiluje o jejich zdůvodnění.